

Vyrų šlapimo nelaikymas – įveikiama bėda

- 2014-02-20 17:00:00
- [Lina Likšaitė](#)

Vyrų šlapimo nelaikymas – išsprendžiama problema Vytauto Petriko nuotr.

Apie 10–20 proc. vyrų po radiklios prostatos pašalinimo operacijos išsivysto komplikacija – nuolatinis šlapimo nelaikymas. Klaipėdos universitetinė ligoninė (KUL) pacientams, susidūrusiems su šia aktualia problema, vienintelė Klaipėdos regione atlieka operacijas, grąžinančias gyvenimo pilnatvę.

Trūksta informacijos

Atlikti tyrimai rodo, kad apie 15–20 proc. vyrų, kuriems daugiau nei 65 metai, skundžiasi didesniu ar mažesniu šlapimo nelaikymu.

KUL Urologijos skyriaus vedėjas Raimundas Venckus teigė, kad vyrų šlapimo nelaikymas – opi, tačiau dar ne visada efektyviai gydoma problema.

Gydytojas pasakojo, kad nuo seno kiekvienas Lietuvos kaimas turėjo savo vyriškį, nuo kurio sklisdavo nemalonius kvapas, nes toks asmuo gyveno nelaikydamas šlapimo.

"Visuomenėje apie šią gyvenimo kokybę prastinančią bėdą diskutuojama retai. Be to, rasti teisingos informacijos sunku ir, manau, jog ne medikui tai padaryti apskritai beveik neįmanoma. Internetė įvedus raktinius žodžius – vyrų šlapimo nelaikymas – siūloma paskaityti tik apie įklotus ar medikamentus, tačiau vyrų šlapimo nelaikymo formų ar aiškių problemos atsiradimo priežasčių nėra nurodoma. Net lietuviškoje "Vikipedijoje" nėra siūloma susipažinti su šia informacija", – kalbėjo R.Venckus, pridurdamas, kad šlapimo nelaikymas dažniausiai pripažįstamas, kaip moterų bėda, kuri yra nuodugniai iširta ir efektyviai gydoma.

Bėdos – po prostatos operacijų

Kaip teigė R.Venckus, pagrindinė šlapimo nelaikymo priežastis – išorinio uretros sfinkterio dalinis ar visiškas pažeidimas. Jį gali lemti kelios priežastys: nutukimas, individuali uretros sfinkterio atipinė padėtis, anksčiau atliktų prostatos ar kitų chirurginių operacijų pasekmės.

"Šiuo metu daugeliui vyrų po gydymo dėl gerybinės prostatos hiperplazijos atkuriami normali šlapinimosi kontrolė. Ši šlapimo nelaikymo forma susiformuoja dėl šlaplės užspaudimo padidėjus prostatai. Tada šlapimo pūslės raumuo nepajėgia išstumti šlapimo ir atsiranda šlapimo nelaikymas dėl šlapimo pūslės persipildymo", – aiškino pašnekovas.

Anot jo, vystantis prostatos chirurgijai, pagerėjus prostatos vėžio diagnostikai, daugėjant radikalių prostatos pašalinimo operacijų, prostatos spindulinio gydymo – daugėja vyrų šlapimo nelaikymo atvejų.

"Apie 10–20 proc. vyrų po radiklios prostatos pašalinimo operacijos išsivysto komplikacija – nuolatinis šlapimo nelaikymas. Šiuo metu tai – didelė problema, bloginanti vyrų gyvenimo kokybę, kelianti nepatogumų jų kasdienėje veikloje. Be to, pats gydymas nėra paprastas", – teigė gydytojas urologas.

Vargina ir darbingus vyrus

"Operuojant dėl gerybinės prostatos hiperplazijos, pooperacinio šlapimo nelaikymo rizika išlieka 0,5–1 proc. Atliekant radikalią prostatektomiją dėl prostatos vėžio, tik 58 proc. vyrų neturi šlapimo nelaikymo skundų. Apie 23 proc. vyrų vargina nedidelio laipsnio sutrikimai, o įklotų naudojimas jiems nėra būtinas", – kalbėjo skyriaus vedėjas.

Tačiau, pasak jo, 11 proc. vyrų po radiklios prostatektomijos turi naudoti iki dviejų įklotų per dieną, o 8 proc. jų visiškai nelaiko šlapimo ar turi naudoti daugiau nei du įklotus per dieną.

"Būtina pažymėti, jog pooperaciniu periodu per 6–12 mėnesių šlapimo valdymas didžiajai daliai vyrų atsikuria, bet apie 10–15 proc. vyrų ši problema lieka nuolatinė", – informavo R.Venckus.

Gydytojas apibendrina, jog vyrai, kurie nevaldo šlapimo po prostatos operacijų, dažniausiai būna darbingo amžiaus, paprastai neturintys kitų gretutinių sunkių ligų, todėl ši nelaikymo forma tampa ne tik asmenine žmogaus, bet ir visos visuomenės problema.

"Kitas dažnas vyrų skundas, jog po pasišlapinimo jiems nulaša keletas lašų, kurių nutekėjimo jie negali sureguliuoti. Ši nelaikymo forma nėra gydoma, nes šio sutrikimo priežastis fiziologinė. Vyrų šlaplė, tai – 10 mililitrų tūrio vamzdelis, kuriame po pasišlapinimo visada lieka truputį šlapimo ir judant, susitraukiant tarpvietės raumenims keli šlapimo lašai yra išspaudžiami. Tai nors ir truputį nehygieniška, bet nėra gydoma liga", – aiškino gydytojas urologas.

Gydymo arsenalas – gausus

R.Venckus prisiminė, kad anksčiau vyrui, kuris nelaikydavo šlapimo, dažniausiai būdavo siūloma suformuoti urocystostomą (vamzdelį iš šlapimo pūslės), kuriuo šlapimas ištekėdavo į specialų maišelį.

Dabar šios ligos gydymas labai patobulėjo. Atsižvelgdami į ligos priežastį ir sudėtingumo laipsnį, KUL gydytojai rekomenduoja ir taiko daug gydymo priemonių.

Urologijos skyriaus vedėjas pasakojo, kad lengvais šlapimo nelaikymo atvejais po buvusios prostatos operacijos rekomenduojama koreguoti šlapimo valdymą sveiku gyvenimo būdu – svorio sureguliuoimu, rūkymo ir alkoholio atsisakymu, šlapinimosi dienos vedimu.

"Kaip specifinė rekomendacija siūlomas dubens raumenyno stiprinimas – reguliariai atliekant tarpvietės raumenis stiprinančią mankštą, ypač stebint susidarantį slėgį šlapimo takuose ir formuojant grįžtamąjį

refleksą. Mūsų ligoninėje bandomos naudoti ir įvairios dubens raumenų stimuliacijos – elektrostimuliacijos, magnetostimuliacijos – rūšys", – vardijo gydytojas.

Klaipėdos regione – vieninteliai

Sunkiais šlapimo nelaikymo atvejais ar visai nesulaikant šlapimo, KUL taikomas ir vienintelis efektyvus gydymo metodas – speciali operacija.

"Šio susirgimo operacinį gydymą atliekame vieninteliai Klaipėdos regione. Visoje Lietuvoje tik trys ligoninės užsiima tokia praktika", – teigė medikas. Įstaigoje jau buvo padarytos pirmosios keturios pošlapinių silikoninių implantų įleidimo operacijos, kurių pooperaciniai rezultatai yra labai geri.

"Procedūros metu įleidžiamas specialus silikoninis implantas, kuris fiksuojamas dubenyje taip, kad spaustų šlaplę slėgiu, kuris ramybėje sulaiko šlapimą, o šlapinimosi metu leidžia šlapimui pratekėti. Šie silikoniniai implantai yra reguliuojami ir esant būtinybei jų įtempimą galima koreguoti išryškėjus įtempimo trūkumui", – aiškino R.Venckus.

Anot jo, ypač sunkiais šlapimo nelaikymo atvejais siūloma suformuoti dirbtinį šlaplės sfinkterį.

Lenkia operacijų skaičiumi

Gydytojas urologas R.Venckus pasakojo, kad jo vadovaujamas KUL Urologijos skyrius lapkričio 7 d. švęs 20 metų jubiliejų.

Urologijos skyrius, anot R.Venckaus, yra aprūpintas visa reikiama modernia gydymo bei diagnostine aparatūra. KUL atliekamos beveik visos Lietuvoje daromos urologinės operacijos. Medikai teikia tiek skubią, tiek planinę urologinę pagalbą.

"Pagal kai kurių atliekamų operacijų skaičių esame lyderiai tarp šalies Urologijos skyrių. Ligoninės specialistai diagnozuoja ir gydo visas ligas, patenkančias į šiuolaikinės urologijos spektrą: šlapimo takų akmenligę, varikocelę, įvairius uroonkologinius susirgimus – prostatos, šlapimo pūslės, inkstų vėžį, varpos ar sėklidžių karcinomą, padeda esant apsigimimams", – vardijo gydytojas.

Padeda ir moterims

R.Venckus pabrėžė, kad KUL Urologijos skyriuje gydomi ne tik vyrai – specialistai sprendžia ir urinoginekologines moterų problemas, tarp kurių labiausiai paplitęs šlapimo nelaikymas.

Skyriaus vedėjas paneigė visuomenėje įsigalėjusią nuomonę esą moterų gydytojas yra tik ginekologas, o vyrų – urologas.

"Daugelis moterų mano, jog esant šlapinimosi sutrikimams dėl dubens organų pakitimų būtina kreiptis tik į ginekologą. Šlapinimosi sutrikimus diagnozuoja bei gydo ir gydytojai urologai", – patvirtino pašnekovas.

Anot jo, dažniausia moterų šlapimo nelaikymo priežastis – fizinis krūvis. Kaip paaikškino gydytojas, problemos atsiradimo priežastys susijusios su anatominiiais pokyčiais moters dubenyje, kai nusileidžia šlapimo pūslė. Jo teigimu, pokyčiai įvyksta po gimdymų, ypač daugkartinių, ginekologinių operacijų, tarpvietės traumų, nutukimo, sunkaus fizinio darbo. Antra pagal dažnumą uroginekologinė liga – tarpvietės prolapsas – dažniausiai pasireiškianti gimdžiusioms moterims.

Abiem atvejais medikamentinis gydymas nėra efektyvus, todėl geriausia išeitis – operacija. Skyriaus vedėjas teigė, kad jų KUL jau atlikta nemažai, o pasiekti rezultatai džiugina.

"Teigiamai vertiname ir faktą, kad vis daugiau jaunų moterų, kurias kamuoja šlapimo nelaikymas, kreipiasi į medikus", – sakė R.Venckus.

Pasak jo, kita plačiai paplitusi klaidinga nuomonė, jog moteriai senstant šlapimo nelaikymas yra normalus reiškinys ir jo neįmanoma išgydyti.

"Šiuo metu šlapimo nelaikymas visiškai sėkmingai išgydoma liga, leidžianti moterims gyventi nesinaudojant įklotais", – patikino vedėjas.